

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Det är inte svårt att isolera, men det kan vara mycket obehagligt om det är varmt på vinden och du inte är klädd för uppgiften.

LÄTT SVÅRT

TIDSFÖRBRUKNING

Ca 2-3 dagar.

PRIS

Ca 50 kr per kvm.

MATERIAL

- Isoleringsskivor
- Isoleringsgranulat

SPECIALVERKTYG

- Isoleringskniv
- Visp till bormaskin

Värmen tenderar att söka sig uppåt. Vinden är därför **det första stället som du bör satsa på** om du vill investera i extra isolering för att reducera värmekostnaderna.

Det handlar inte bara om för lite isolering. Dåligt utfört isoleringsarbete kan också vara en orsak som gör att det lönar sig att ge husets ytterrock extra uppmärksamhet. Det mesta av den värme som huset släpper ut försvinner upp genom taket. Därför är det vanligtvis här som din investering i ny eller extra isolering lönar sig som mest.

När du själv står för isoleringsarbetet, är de klassiska skivorna det självklara valet.

Här ska takets tunna lager av mineralullsisolering kompletteras med ett extra

lager – mineralullsskivor som är 95 mm tjocka och har standardmättet 60 x 96 cm.

Det extra isoleringsskiktet läggs ut ovanpå det gamla och placeras så att skarvarna ligger tätt och är förskjutna i förhållande till skarvarna på de underliggande skivorna. Du kan lägga isolering ovanpå den befintliga isoleringen om denna är intakt. Är den inte det, måste du ta bort den gamla isoleringen och lägga två nya lager.

Planera alltid isoleringsarbetet så att du inte gör det mitt under sommaren då vinden kan vara olidligt varm. □

Vill du spara på värmen? BÖRJA PÅ VINDEN

Klä på dig ordentligt

- Dräkten ska skydda så mycket som möjligt av kroppen.
- Dammfilterskyddet hindrar de isoleringsrester som bildas från att ta sig in i luftvägarna.
- Handskarna ska vara kompakta.

Gångbro

Har du inte en gångbro på vinden är det en bra idé att ta tillfället att bygga en när du ändå ska sätta igång att isolera. Här visar vi hur du kan börja med att bygga underliggande bjälkar som är lätta att få upp på vinden där de läggs ut. Därefter monterar du skivorna ovanpå.

Har du redan en gångbro ska du börja med att höja den, så att du kan röra dig runt om på vinden utan att förstöra isoleringen. Detta görs lättast genom att isolera ovanpå den befintliga gångbron med tryckfasta skivor. Ovanpå den "hårda isoleringen" kan du lägga ett lager av nya golvplattor.

Bygg gångbrons underliggande fack. De består av två långa, kraftiga bjälkar som hålls samman av tvärgående läkter. Läkterna monteras endast med en enda skruv så att gångbron kan fällas ihop.

Gångbron fälls ut och placeras på vinden.

Den ska ligga ovanpå takstolarna som den skruvas fast i med långa skruvar. Ta bort isoleringen vid de tvärgående bjälkarna så att de kan fästas ordentligt på takstolarna.

Lägg en topplatta ovanpå bjälkarna när du har fyllt utrymmet mellan bjälkarna med isolering. Påför en omgång lim i skarvarna på topplattorna innan de skruvas fast på bjälkarna.

Smarta beslag för förvaring

Om du vill använda platsen på vinden till förvaring är det viktigt att inte förstöra isoleringen. Därför är dessa BL1-beslag smarta. De sticks ned genom isoleringen utan att den förstörs och griper tag om den vå-gräta delen av takstolarna. I beslagets motsatta ände bankas t.ex. läkter fast så att du kan lägga en platta ovanpå.

Färdigställande

Innan du kan sätta igång med isoleringen på allvar ska du bara gå igenom den befintliga isoleringen och kontrollera om det eventuellt finns hål som du ska tätas. Om det ligger lösa delar ovanpå isoleringen ska de också tas bort, och du ska skapa ordning bland eventuella sladdar på vinden.

Om du måste förflytta dig runt på isoleringen, ska du använda en stor platta som du kan sätta dig på. Den fördelar trycket från din vikt så att isoleringen inte skadas – antingen genom att den trycks ned så att den blir platt eller så att den öppnar sig i skarvarna.

1

Städa vinden och ta bort allt det som har samlats på hög. Vindsutrymmet ska vara tomt och helt städad så att du obehindrat kan komma åt att arbeta.

Få ordning på rör, kablar och andra installationer. Arrangera dem så att de ligger så platt som möjligt på den befintliga isoleringen. Använd ev. en platta för att fördela vikten om du ska förflytta dig.

Rätta till den befintliga isoleringen så att den blir så plan som möjligt. Finns det ställen där det saknas isolering ska du lägga i en "lagningsbit" av isolering, så att det inte uppstår hålrum under den nya isoleringen.

Fyll sprickor och hål i den befintliga isoleringen, t.ex. runt takstolar och bjälkar med granulat, så att alla otäta delar tätas. Granulat tätar effektivt och är lätt att själv täta svåråtkomliga ställen med.

Runt omkring rör är det en bra idé att använda isolering med aluminiumfolie som håller kvar värmen.

5

Kontrollera även isoleringen runt ventilations- och isoleringsrör. Har den brister ska du isolera rören innan du lägger till mer isolering på vinden.

Mät så att du kan lägga hela skivor

Det är en riktigt bra idé att mäta och räkna ut hur du bäst lägger isoleringen, så att du får så många hela skivor som möjligt. Detta innebär nämligen att **du får så få skarvar som möjligt och därmed undviker så kallade köldbryggor** där det kan tränga upp kyla. Köldbryggor ska du naturligtvis undvika i så hög utsträckning som möjligt.

Isolering

När du har färdigställt underlaget, höjt eller byggt gångbron och säkerställt ventilationen, går det relativt snabbt att göra själva isoleringsarbetet.

Vid en taklutning under 20 grader är det svårt att ta sig ända ut under takfoten. Se därför till att använda en platta till att fördela din vikt när du kryper runt på isoleringen. Använd eventuellt även en tunn, slät platta, t.ex. en masonitskiva, när du ska skjuta det nya isoleringsskiktet på plats under takfoten. De ställen där det inte passar med hela isoleringsskivor tätar du med granulat så att du har en hel, tätad yta.

2 **Se till att de enskilda skivorna ligger tätt** mot varandra och i helt raka rader så att de inte vrider sig. På så sätt undviker du nämligen sprickor i skarvarna.

3 **Var noggrann med tillskärningen** så att du får helt täta skarvar när isoleringen läggs på plats. Det finns speciella knivar för isolering som gör tillskärningsarbetet lättare och resultatet bättre.

4 **Skarven ska även vara helt tät runt takstolarna** och eventuella rör, kablar och andra hinder. Du kan välja att skära till isoleringen helt exakt efter takstolen så att det blir helt tätt.

Granulat till de mest svåråtkomliga ställena

Granulat är isolering i finfördelade bitar. Det köps i sammanpressade block. När den finfördelas i små bitar är den perfekt att använda till att "lappa igen" hål i befintlig isolering. Den passar även som komplement till nya skivor, om det finns några ställen där de hela skivorna inte passar in.

1. Granulatet placeras i en stor balja. Det köps i stora block som du kan bryta av i bitar och finfördela lite åt gången till mindre bitar.

2. Rör runt i baljan med en visp på bormaskinen, så att granulatet "löses" till små bitar som passar in överallt.

3. Granulatet tätar här en spricka mellan två skivor som inte kunde läggas helt tätt pga. två takstolar. Se till att inte pressa ihop granulatet för mycket – då mister det sin effekt.

Knivar för isolering

Välj kniv efter isoleringstyp. Kniven ska vara lång, men några isoleringstyper skärs bäst med en tandad kniv, andra med en skarp kniv utan tänder.

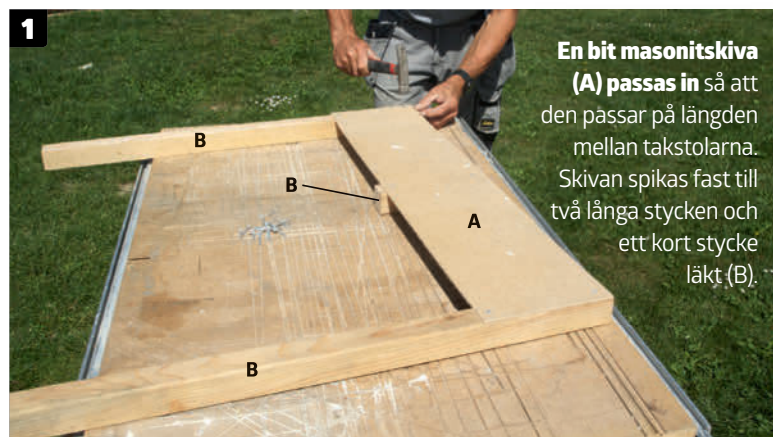
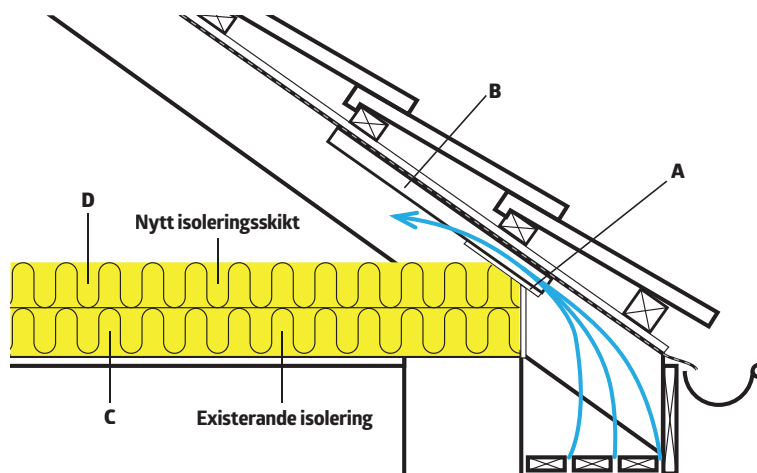

Du kan även välja att lägga hela skivor vid takstolarna. Det kommer då att bildas stora sprickor, men dessa tätas effektivt med granulat.

Så skapar du ventilation

När du lägger in ett tjockare isoleringsskikt på vinden, är risken att du blockerar den ventilation som ska hålla vindsutrymmet torrt och friskt. Det är viktigt att det kommer upp luft och att den kan cirkulera upp obehindrat på isoleringens ovansida. Du kan säkerställa en bra ventilation med hjälp av en bit masonitskiva (A) och tre stycken regler (B) som monteras för varje takstolsfack. Detta gör att den förbättrade isoleringen (D) inte stoppar ventilationen.

En bit masonitskiva (A) passas in så att den passar på längden mellan takstolarna. Skivan spikas fast till två långa stycken och ett kort stycke läkt (B).

De långa läkterna (B) gör det lätt att montera "ventilationsplattan" mellan takstolarna. Den ska placeras vid takstolsfoten så att isoleringen håller ett avstånd till undertaket och så att luften kan cirkulera.

Masonitskivan håller isoleringen borta från undertaket så att luften kan cirkulera.